

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Λευκωσία 4 Σεπτεμβρίου 2018

ΠΡΟΣ: Όλους τους ενδιαφερόμενους

ΘΕΜΑ: Εκστρατεία επιθεωρήσεων στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών
Σεπτέμβριος 2018

Κυρίες / Κύριοι,

Σας πληροφορούμε ότι κατά το μήνα Σεπτέμβριο 2018, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα διεξάγει εκστρατεία επιθεωρήσεων σε υποστατικά των Βιομηχανιών Τροφίμων και Ποτών.

Για σκοπούς πληροφόρησης σας καθώς και για σκοπούς διευκόλυνσης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας, που ρυθμίζει τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, επισυνάπτεται ως Συνημμένο σχετική Ανακοίνωση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας με κατάλογο των σημείων ελέγχου στα οποία θα επικεντρωθεί η εν λόγω εκστρατεία.

Για περισσότερες πληροφορίες ή / και διευκρινήσεις μπορείτε να αποταθείτε στην αρμόδια Επιθεωρήτρια Εργασίας κα. Ελένη Τσεκμέ στο τηλ. 22405617 / 22405676 ή / και στην ηλεκτρονική διεύθυνση etsekme@dli.mlsi.gov.cy.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Παναγής,
Λειτουργός Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων,
για Γενικό Γραμματέα.

/ΕΞ

Εκστρατεία Επιθεώρησης στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών **Σεπτέμβριος 2018**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων λαμβάνοντας υπόψη τον υψηλό δείκτη συχνότητας εργατικών ατυχημάτων στις βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών, θα διεξάγει κατά το μήνα Σεπτέμβριο 2018, εκστρατεία επιθεωρήσεων σε υποστατικά των εν λόγω βιομηχανιών. Στα υποστατικά αυτά περιλαμβάνονται κρεοπωλεία, αρτοποιεία, ζαχαροπλαστεία, μονάδες παραγωγής, επεξεργασίας ή/και συσκευασίας κρεάτων, ψαριών, αλλαντικών, μπισκότων, φρούτων, λαχανικών κ.ά. καθώς και οινοποιεία, ζυθοποιεία, γαλακτοκομεία, μονάδες παραγωγής αναψυκτικών, χυμών και άλλα συναφή υποστατικά.

2. Η εκστρατεία σχεδιάστηκε αφού λήφθηκαν υπόψη οι κυριότερες αιτίες των εργατικών ατυχημάτων που συμβαίνουν σε εργαζόμενους στις εν λόγω βιομηχανίες, οι οποίες είναι η επαφή με αιχμηρά αντικείμενα και αιχμηρές επιφάνειες, τα γλιστρήματα, παραπατήματα καθώς και οι πτώσεις από ύψος και η παγίδευση/σύνθλιψη από επικίνδυνα μέρη μηχανημάτων και εξοπλισμών. Επίσης, λήφθηκε υπόψη η διαφωτιστική εκστρατεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία που αφορά στη Διαχείριση Επικίνδυνων Ουσιών.

3. Σκοπός της εκστρατείας είναι η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκομένων στην εν λόγω οικονομική δραστηριότητα σε σχέση με την ανάγκη λήψης μέτρων για την προστασία των εργαζομένων και η διασφάλιση δίκαιου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

4. Οι στόχοι της εκστρατείας είναι ο έλεγχος συμμόρφωσης των εργοδοτών με τις σχετικές διατάξεις της Νομοθεσίας για την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης των κινδύνων, τον καθορισμό και την εφαρμογή, με βάση τη γραπτή εκτίμηση κινδύνου, μέτρων προστασίας και πρόληψης για τους κινδύνους που προέρχονται από τις πιο πάνω κύριες αιτίες ατυχημάτων και η ασφαλής χρήση και αποθήκευση των επικίνδυνων χημικών ουσιών.

5. Για σκοπούς πληροφόρησης, κατάλογος των σημείων ελέγχου μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις των βασικών κινδύνων και μέτρων προστασίας και πρόληψης, στα οποία εστιάζεται η φετινή εκστρατεία, επισυνάπτεται ως Παράρτημα.

6. Κατά την επιθεώρηση στα υποστατικά και στους χώρους εργασίας, εκτός από τα σημεία στα οποία εστιάζεται η φετινή εκστρατεία, θα ελέγχονται και άλλες πρόνοιες της Νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

7. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει εκδώσει [ενημερωτικό υλικό](#), το οποίο διατίθεται σε έντυπη μορφή από τα Κεντρικά Γραφεία και τα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Στο υλικό αυτό περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και σχετικός [Πρακτικός Οδηγός](#) για το Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία για Μικρές Επιχειρήσεις όπου υπάρχει σχετικός Πίνακας Ελέγχου για τη Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους Λειτουργούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στα τηλ. 22405617 / 22405676 ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση etsekme@dli.mlsi.gov.cy.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2018

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκστρατεία Επιθεώρησης στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών
Σεπτέμβριος 2018

A/A	ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΣΕ)
A.	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΣΔΚ)
1	Υπάρχει Σύστημα Διαχείρισης των Κινδύνων (ΣΔΚ);
2	Εφαρμόζεται ΣΔΚ;
3	Ορίστηκαν πρόσωπα υπεύθυνα για θέματα ασφάλειας και υγείας;
4	Τηρείται μητρώο εκπαίδευσης προσωπικού για ασφάλεια και υγεία;
5	Τηρείται μητρώο εργατικών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων;
6	Τηρείται ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας;
7	Τηρείται αρχείο συντηρήσεων των μηχανημάτων/εξοπλισμών;
B.	ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΓΕΚ)
8	Υπάρχει Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ);
9	Καθορίζονται κατάλληλα και επαρκή μέτρα στη ΓΕΚ για τους ακόλουθους ειδικούς κινδύνους;
9.1	Τα αιχμηρά αντικείμενα;
9.2	Τα γλιστρήματα, παραπατήματα και πτώσεις από ύψος;
9.4	Τα επικίνδυνα μέρη μηχανημάτων και εξοπλισμών;
9.5	Τις επικίνδυνες χημικές ουσίες;
Γ.	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ - ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ:
Εφαρμόζονται μέτρα για:	
10	Τα αιχμηρά αντικείμενα;
11	Τα γλιστρήματα, παραπατήματα και πτώσεις από ύψος;
12	Τα επικίνδυνα μέρη μηχανημάτων και εξοπλισμών;
13	Τις επικίνδυνες χημικές ουσίες;
Δ.	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
14	Ορίστηκαν Αντιπρόσωποι Ασφάλειας (Α.Α.) ;
15	Υπάρχει και λειτουργεί αποτελεσματικά η Επιτροπή Ασφάλειας (Ε.Α.) ;

Εκστρατεία Επιθεώρησης στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών
Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
Σεπτέμβριος 2018

Επεξηγήσεις Σημείων Ελέγχου (ΣΕ)

Κατά τις επιθεωρήσεις θα ελέγχονται τα ακόλουθα:

- 1 : Η ύπαρξη διαθέσιμων στο υποστατικό εγγράφων που καθορίζουν την πολιτική, την οργανωτική δομή, τις διαδικασίες και λειτουργία της επιχείρησης, αναφορικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, (α) τα στοιχεία των προσώπων που ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης, (β) τις γραπτές διαδικασίες για τη διαχείριση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων και διαδικασιών για τη διερεύνηση ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων και λήψης διορθωτικών ενεργειών και στοιχεία σε σχέση με τον έλεγχο ότι ικανοποιούνται τα μέτρα προστασίας και πρόληψης που καθορίστηκαν από την Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ) καθώς και (γ) το ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας, στο οποίο καταχωρείται μεταξύ άλλων η ΓΕΚ, ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη Συστήματος Διαχείρισης των Κινδύνων (ΣΔΚ).

Ειδικά για τις επικίνδυνες ουσίες θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η ύπαρξη Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ), για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται και η αρχειοθέτηση τους σε ειδικό αρχείο, να καθορίζονται διαδικασίες για την ειδική εκπαίδευση των εργαζομένων στις επικίνδυνες αυτές ουσίες, την ασφαλή μεταφορά, το χειρισμό, τη χρήση και την αποθήκευση αυτών, καθώς και να περιλαμβάνεται σχέδιο δράσης στο οποίο να αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιήσουν τα πρόσωπα στην εργασία σε περίπτωση ατυχήματος, συμβάντος ή κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

- 2 : Η τήρηση των διαδικασιών και η εφαρμογή των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων που καθορίζονται στα πιο πάνω έγγραφα του ΣΔΚ, όπως αυτά προκύπτουν από τη ΓΕΚ. Ο εργοδότης οφείλει να εφαρμόζει ΣΔΚ έτσι ώστε να διασφαλίζει τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, την οργάνωση και τον έλεγχο των κινδύνων με την εφαρμογή των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων (οργανωτικών ή και τεχνικών) που απορρέουν από τη ΓΕΚ καθώς και την παρακολούθηση και αναθεώρηση των μέτρων αυτών.
- 3 : Ο γραπτός ορισμός συγκεκριμένων προσώπων για να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των κινδύνων τα οποία είναι επαρκώς εκπαιδευμένα (Εσωτερικές / Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης – ΕΣΥΠΠ / ΕΞΥΠΠ).
- 4 : Η τήρηση μητρώου εκπαίδευσης προσωπικού στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας (Α&Υ), στο οποίο να αναφέρονται μεταξύ άλλων ο τίτλος, το περιεχόμενο, η ημέρα διεξαγωγής και η διάρκεια της εκπαίδευσης, το όνομα του εκπαιδευτή καθώς και τα ονόματα των προσώπων που εκπαιδεύτηκαν.
- 5 : Η τήρηση μητρώου ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικίνδυνων συμβάντων στο οποίο να αναφέρονται μεταξύ άλλων το όνομα του θύματος / του παθόντα, η ημερομηνία που συνέβηκε το ατύχημα ή το επικίνδυνο συμβάν ή διαπιστώθηκε η επαγγελματική ασθένεια, σύντομη περιγραφή του περιστατικού και ο συνολικός αριθμός ημερών που απουσίαζε από την εργασία κάθε τραυματισμένος / ασθενής εργοδοτούμενος.
- 6 : Η τήρηση ειδικού αρχείου ασφάλειας και υγείας, στο οποίο να καταχωρούνται μεταξύ άλλων η ΓΕΚ, τα στοιχεία του προσώπου που διεξήγαγε τη ΓΕΚ, τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που καθορίστηκαν με βάση τη ΓΕΚ, τα στοιχεία των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων που εκτίθενται σε κίνδυνο, τα ονόματα και η εκπαίδευση των προσώπων που ορίστηκαν να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των κινδύνων, τα στοιχεία (αναγκαία μέτρα, επαφή με εξωτερικές υπηρεσίες, ορισμός υπεύθυνων εργοδοτούμενων) που αφορούν τα θέματα πρώτων βοηθειών, πυρασφάλειας και εκκένωσης χώρων όπως π.χ. σχέδια διαφυγής, στοιχεία συντήρησης πυροσβεστικού εξοπλισμού και ανανέωσης υλικών πρώτων βοηθειών, τα στοιχεία εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα Α&Υ και ο κατάλογος ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων.

- 7 : Η τήρηση αρχείου συντήρησης μηχανημάτων/εξοπλισμών, όπου καταγράφεται η κατάστασή τους και παρακολουθείται η συντήρηση τους, καθώς και εάν υπάρχει σύστημα έτσι ώστε το προσωπικό να αναφέρει τυχόν ελαττωματικά ή καταστρεμμένα μηχανήματα, εργαλεία ή εξοπλισμό που εντοπίζει κατά τη διάρκεια της εργασίας του.
- 8 : Η ύπαρξη ΓΕΚ για όλες τις δραστηριότητες του υποστατικού. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας, η απαίτηση για ετοιμασία ΓΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα υποστατικά ανεξάρτητα του μεγέθους του υποστατικού ή του αριθμού των εργοδοτούμενων που εργοδοτούνται σε αυτά. Επίσης, επιβάλλεται η ύπαρξη και διάθεση της ΓΕΚ ακόμη και από τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.
- 9 : Ο καθορισμός με βάση τη ΓΕΚ, για όλους τους κινδύνους, των απαιτούμενων προληπτικών και προστατευτικών μέτρων ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα (μηχανήματα / εξοπλισμό / ουσίες / υποστατικά / εγκαταστάσεις / διεργασίες). Στη ΓΕΚ πρέπει να περιλαμβάνονται οι πηγές κινδύνου, τα πρόσωπα που επηρεάζονται (π.χ. χειριστές, συντηρητές, προσωπικό καθαρισμού, επισκέπτες), τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί και τα πρόσθετα μέτρα (οργανωτικά και τεχνικά) που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων αυτών.

Στη ΓΕΚ καθορίζονται τα απαιτούμενα μέτρα για την αντιμετώπιση, μεταξύ άλλων, των κινδύνων που δημιουργούνται / προέρχονται από τις πιο κάτω επικίνδυνες καταστάσεις, ως ακολούθως:

- 9.1. **Αιχμηρά αντικείμενα, όπως μαχαίρια, αιχμηρές επιφάνειες:** Τα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την παροχή και χρήση κατάλληλων μέσων π.χ. θηκών, προσαρτημάτων καθώς και μέσων ατομικής προστασίας όπως γάντια, ποδιές, παπούτσια.
- 9.2. **Γλιστρήματα, παραπατήματα και πτώσεις από ύψος:** Τα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:
- (i) Τακτικό έλεγχο των δαπέδων των χώρων εργασίας ώστε αυτά να διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα εμποδίων και ανωμαλιών.
 - (ii) Κατάλληλα συστήματα αποστράγγισης των νερών ή άλλων υγρών αποβλήτων.
 - (iii) Παροχή και χρήση αντιολισθητικών υποδημάτων από τους εργαζομένους όπου αυτό απαιτείται.
 - (iv) Σήμανση του ολισθηρού χώρου με κατάλληλη πινακίδα.
 - (v) Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού ανάλογα με τη φύση και διάρκεια της εργασίας, όπως φορητές κλίμακες, μηχανικούς εξοπλισμούς ανύψωσης προσώπων (όπου εφαρμόζεται).
 - (vi) Ύπαρξη κατάλληλων κιγκλιδωμάτων / στηθαίων σε θέσεις εργασίας που βρίσκονται σε ύψος.
 - (vii) Ύπαρξη χειρολισθήρων και κιγκλιδωμάτων / στηθαίων στα κλιμακοστάσια.
 - (viii) Ύπαρξη επαρκούς φωτισμού των χώρων εργασίας και διακίνησης.
- 9.3 **Επικίνδυνα μέρη μηχανημάτων και εξοπλισμών που κινούνται ή περιστρέφονται ή έχουν αιχμηρά άκρα:** Τα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:
- (i) Όλα τα επικίνδυνα μέρη των μηχανημάτων / εξοπλισμού, απομονώνονται με κατάλληλους προφυλακτήρες ή με προστατευτικό κάλυμμα / πλέγμα ή έχουν άλλους κατάλληλους μηχανισμούς προστασίας.
 - (ii) Τα μηχανήματα / εξοπλισμοί είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα μέσα λειτουργίας (εκκινητής) ή αποκοπής της λειτουργίας των μηχανημάτων ή του εξοπλισμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (διακόπτης έκτακτης ανάγκης) ή σε περίπτωση πρόσβασης στα επικίνδυνα μέρη των μηχανημάτων / του εξοπλισμού (ασφαλειοδιακόπτης) για σκοπούς συντήρησης.

9.4. Επικίνδυνες χημικές ουσίες: Τα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- (i) Ειδικά μέτρα σε σχέση με την μεταφορά, χρήση και αποθήκευση που καθορίζονται μέσα από τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (ΔΔΑ).
- (ii) Εκπαίδευση / ενημέρωση των εργαζομένων για τους πιθανούς κινδύνους και τις ενδεχόμενες ενέργειες.
- (iii) Σήμανση των δοχείων που περιέχουν τις ουσίες αυτές.
- (iv) Αποθήκευση των ουσιών κατά κατηγορία κινδύνου, ώστε οι μη συμβατές χημικές ουσίες να μην αποθηκεύονται μαζί.
- (v) Ύπαρξη γενικού εξαερισμού (φυσικού ή τεχνητού).
- (vi) Ύπαρξη τεχνητού τοπικού συστήματος συλλογή ή/και απαγωγής των αναθυμιάσεων / σκονών.
- (vii) Παροχή κατάλληλου εξοπλισμού και μέσων ατομικής προστασίας.

10-13: Εάν εφαρμόζονται κατάλληλα και επαρκή προληπτικά και προστατευτικά μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων σύμφωνα με αυτά που αναφέρονται στα πιο πάνω σημεία 9.1 – 9.5, αντίστοιχα, ανεξάρτητα αν αυτά καθορίζονται στη ΓΕΚ ή όχι.

14 : Ο ορισμός ή η εκλογή από τους εργοδοτούμενους Αντιπρόσωπων Ασφάλειας. Διευκρινίζεται ότι οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας, όπου εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη τρία ή περισσότερα πρόσωπα, θα εκπροσωπούν τους συναδέλφους τους και θα συμμετέχουν στη διαβούλευση με τον εργοδότη τους στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

15 : Η ύπαρξη Επιτροπής Ασφάλειας, όπου εργοδοτούνται δέκα ή περισσότερα πρόσωπα καθώς και διεξαγωγή επιθεωρήσεων και συνεδριάσεων κάθε τρεις μήνες (τήρηση πρακτικών και υποβολή εισηγήσεων στον Εργοδότη σχετικά με τα προστατευτικά και προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2018

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**